

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

UVOD

Prvi mjeseci 2009. godine u Federaciji BiH obilježeni su procjenama da li će ili ne ovaj BiH entitet doživjeti finansijski kolaps. Podsjetimo druga godina manata aktulene vlasti rezultirala je budžetskim deficitom od nekoliko stotina hiljada maraka. Stvorene, a neizmirene obaveze iz 2008. godine Vlada FBiH je nadoknadila zaduživanjem kod komercijalnih banaka, uz veoma nepopularne kamatne stope., pravdajući ovakav potez jedinim mogućim rješenjem za prevazilaženje postojećeg stanja uz obrazloženje da će kreditna sredstva biti vraćena odmah nakon potpisivanja sporazuma sa MMF – om. Potpisivanjem navedenog sporazuma stvorene su obaveze za Federaciju BiH, te niže nivoe vlasti za stvaranje preduslova u pravcu smanjenja javne potrošnje, posebno u oblasti javne uprave i socijalnog sektora.

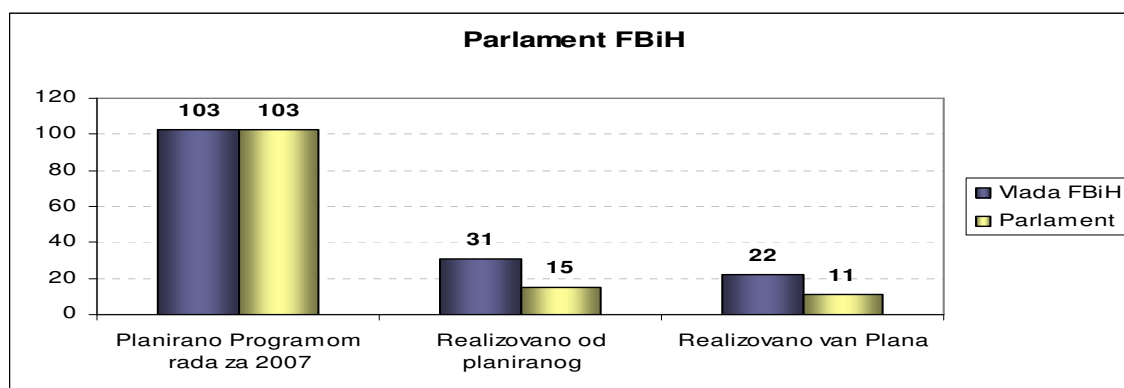
Budžetski deficit u prošloj godini jasno je signalizirao neophodnost pokretanja reformskih procesa, kao i postavljeni rokovi od strane MMF-a, posebno Svjetske banke da će razmotriti odobravanje kreditnih aranžmana pod uslovom da se u potpunosti promjeni stanje u pogledu broja korisnika prava u socijalnom sektoru, uz obavezu usvajanja rebalansa Budžeta FBiH i nižih nivoe vlasti do kraja avgusta 2009. godine.

Dosadašnja dinamika rada Parlamenta Federacije BiH, nizak stepen posvećenosti efikasnom rješavanju ključnih problema građana ovog BiH entiteta, te višemjesečne pauze u zasjedanju tokom ljetnih mjeseci (što je bila jedna od glavnih karakteristika Parlamenta Federacije BiH u prethodnoj godini), već sada ukazuju na potrebu postojanja opravdane zabrinutosti da li će, kada i u kojoj mjeri, aktuelna vlast Federacija BiH ispuniti sve obaveze postavljene od strane međunarodnih institucija. Podsjetimo na samo jedan segment. Već godinama se u Federaciji BiH odgađa sa uspostavljanjem jedinstvene baze podataka korisnika prava po osnovu socijalne zaštite i neratnih invalida u cilju suzbijanja dvostrukog korištenja prava i evidentiranja stvarnih korisnika istih. I umjesto da se konačno zaštite prava onih kojima zaista pripadaju od onih kojih su ga zloupotrijebili, do danas nije urađeno konkretno ništa, osim kontinuiranog izbjegavanja i prebacivanja odgovornosti. Suprotno navedenom, broj korisnika enormno raste, pa su tako raspoloživi podaci na početku 2009. godine ukazivali su da je u Federaciji BiH čak 130.000 korisnika uvedeno u pravo, zbog čega su prema riječima tada aktuelnog premijera Brankovića dnevne obaveze za FBiH iznosile milion konvertibilnih maraka. Istovremeno broj korisnika u drugom BiH entitetu se kretao od 6 – 7 hiljada, dok je susjedna Republika Hrvatska imala 35.000 evidentiranih korisnika.

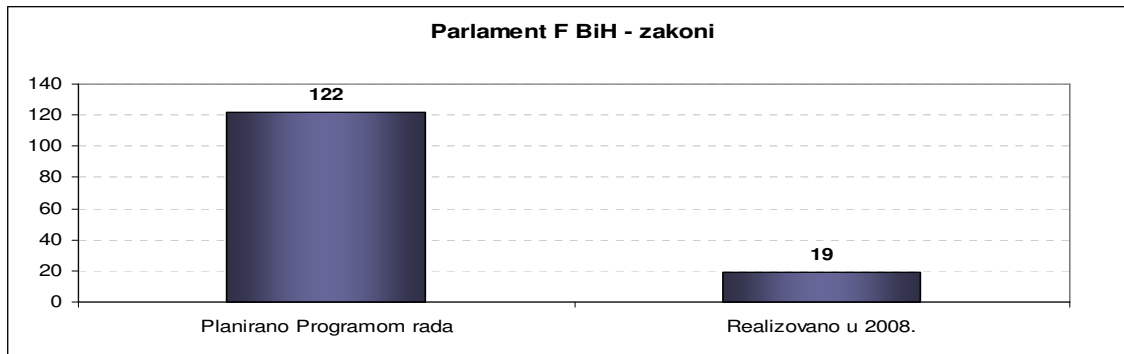
U očekivanju da nakon dvije pune godine poražavajućih rezultata rada najviše zakonodavne institucije doživimo kompletan preobražaj svijesti o ozbiljnosti vremena u kome živimo i težine situacije koja se nadvila nad građanima ove zemlje, i dalje imamo na sceni izraz krajnje neozbiljnosti i nemarnog odnosa prema potrebama građana.

Prisjetimo se, kašnjenje u svim segmentima bila je glavna odrednica rada Parlamenta Federacije BiH od samog početka mandata aktuelnog saziva.

Sam proces konstituisanja, odnosno popunjavanja domova Parlamenta FBiH u potpunosti je okončan tek na prvom nastavku 10. redovne sjednice Doma naroda, održanom 7. februara 2008. godine, kada je konačno nakon godinu i po dana popunjen je Klub delegata srpskog naroda, a time i kompletiran Dom naroda Parlamenta Federacije BiH. Oba doma Parlamenta Federacije BiH funkcionisala su tokom 2007. godine bez Programa rada, dok je od Programa rada Vlade, na koji se, pravdajući nepostojanje svojih planova i programa, pozivao PFBIH, realizovao manje od 15%. S druge strane, o (ne)efikasnosti Parlamenta FBiH i problemima na relaciji Vlada – Parlament (i unutar same vladajuće koalicije) svjedoči podatak da je Parlament tokom 2007. godine usvojio samo 47% zakona koje je u parlamentarnu proceduru uputila Vlada FBiH.

Obavezu programiranja rada, iako uz višemjesečno kašnjenje, Parlament Federacije je ispunio u 2008. godini. Međutim, sama činjenica da je od 122 zakona planirana Programom rada za 2008. godinu zaključno sa 31.12.2008. godine usvojeno samo 19, odnosno nepunih 16%, dok s druge strane čak 103 programom planirana zakona, tokom iste godine nisu prošli parlamentarnu proceduru oba doma, dovoljan je pokazatelj da je po prvi put utvrđen orijentacijski godišnji plan rada predstavljao samo ispunjavanje obaveze u formalnom, ali ne i suštinskom smislu.

Suprotno navedenom, za poslanike nije bilo prepreka u usvajanju odluke o poboljšanju vlastitog statusa na poslednjim sjednicama održanim u 2008. godini, pitanja u kojem je iskazan izuzetan stepen efikanosti. Podsjetimo tada su oba doma Parlamenta Federacije BiH usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima izabranih dužnosnika i nosilaca izvršnih funkcija i savjetnicima u institucijama vlasti u FBiH i time stvorili pretpostavke za dodatna povećanja vlastitih primanja. Poslanici su se opredjelili za ovaj potez i pored višemjesečnih upozorenja o nedostatku sredstava za isplatu naknada brojim budžetskim korisnicima i najava o deficitu u Budžetu Federacije BiH od nekoliko stotina miliona maraka. U čitavom slučaju dodatno je porazna činjenica da je pomenuti zakon Dom naroda usvojio po hitnom postupku, iako je Poslovnikom oba doma PFBiH utvrđeno da se po hitnom postupku može donijeti samo zakon kojim se uređuju odnosi i pitanja za čije uređivanje postoji neodložna potreba i ako bi donošenje zakona u redovnom postupku moglo izazvati štetne posljedice za Federaciju.

Dodatni cinizam čitave situacije leži u činjenici da upravo donošenje ovog zakona, i to u hitnom postupku, izaziva štetne posljedice za Federaciju. Ne samo zbog dodatnog povećavanja javne potrošnje, i to u trenutku ogromnog budžetskog manjka, nego i zbog slanja destruktivne, demolarizirajuće poruke građanima, koja u trenutku kad nam je potrebna pribranost, maksimalna odgovornost svih i kolektivna solidarnost, izaziva bijes, destrukciju i nemire, sa nesagledivim posljedicama koje bi prema svakodnevnim najavama moglo ubrzo eskalirati do neočekivanih srazmjera.

Uprkos, u diskusijama i zahtjevima, tokom 2007. i 2008. godine iskazanoj svijesti određenog broja poslanika o potrebi za radikalnim zaokretom i povećanjem odgovornosti i efikasnosti najviše federalne zakonodavne institucije, Parlament FBiH, ni tokom 2009. godine, nije intenzivirao svoj rad, nije se opredjelio za stalno zasjedanje, nema precizno utvrđen plan održavanja sjednica i nijedan njegov član, od početka mandata do danas, nije pozvan na odgovornost zbog zanemarivanja svojih obaveza, neodgovornog ponašanja, iznevjeravanja očekivanja građana ili rušenja ugleda institucije u koju je izabran.

**TABELARNI PREGLED ZAKONA USVOJENIH U OBA DOMA PARLAMENTA FBIH TOKOM 2.5
GODINE MANDATA AKTULENOG SAZIVA**

R br	Naziv zakona	PREDLAGAČ	USVOJEN U PD FBIH (DATUM)	USVOJEN U DN FBIH (DATUM)
1.	Zakon o Budžetu Federacije BiH za 2007. godinu (GP)	Vlada FBIH	30.03.2007	02.04.2007
2.	Zakon o izvršenju budžeta Federacije za 2007. godinu (GP)	Vlada FBIH	30.03.2007	02.04.2007
3.	Zakon o prestanku važenja zakona o građenju	Vlada FBIH	24.04.2007	08.05.2007.
4.	Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trezoru u Federaciji BiH	Vlada FBIH	25.09.2007.	18.10.2007.
5.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o duhanu (GP)	Vlada FBIH	30.05.2007.	12.07.2007
6.	Zakon o načinu i prestanku funkcionisanja institucija omdusmena Federacije BiH u prijelaznom periodu i prijenosu njenih nadležnosti na instituciju ombdusmena za ljudska prava BiH	Vlada FBIH	30.05.2007.	12.07.2007
7.	Zakon o klasifikaciji djelatnosti u Federaciji BiH (GP)	Vlada FBIH	30.05.2007	12.07.2007
8.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom planiranju korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH	Vlada FBIH	11.09.2007	12.07.2007
9.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o provedbi Odluke komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema aneksu 8. općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH	Vlada FBIH	30.05.2007.	12.07.2007
10.	Zakon o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji BiH	Vlada FBIH	25.09.2007	18.10. 2007
11.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima (GP)	AsimMekić (SDA)	04.07.2007	27.11.2007
12.	Zakon o osnivanju instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog osiguranja	Vlada FBIH	11.09.2007	26.07.2007
13.	Zakon o eksproprijaciji	Vlada FBIH	04.07.2007	26.07.2007

14.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima branilaca i njihovih porodica	Vlada FBiH	03.07.2007	26.07.2007
15.	Zakona o izmjenama Zakona o pečatu Federacije BiH	Vlada FBiH	26.06.2007	26.06.2007
16.	Zakona o izmjenama Zakona o utvrđivanju i ostvarivanju potraživanja građana u postupku privatizacije	Vlada FBiH	25.09.2007	18.10. 2007
17.	Zakon o izmjenama i dopunama zakona o krivičnom postupku	Odluka Visokog predstavnika	03.07.2007	13.04.2007.
18.	Zakon o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme u Federaciji BiH	Vlada FBiH	25.09.2007	18.10. 2007
19.	Izmjene i dopune budžeta Federacije BiH za 2007. godinu	Vlada FBiH	14.09.2007	18.09.2007
20.	Zakon o porezu na dobit	Vlada FBiH	28.12.2007	29.12.2007
21.	Zakon o poljoprivredi	Vlada FBiH	30.10.2007	08.11.2007
22.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo	Vlada FBiH	30.10.2007	08.11.2007
23.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova	Vlada FBiH	30.10.2007	08.11.2007
24.	Izmjene Budžeta FBiH za 2007. godinu	Vlada FBiH	12.12.2007.	12.12.2007
25.	Budžet FBiH za 2008. godinu	Vlada FBiH	28.12.2007.	29.12.2007.
26.	Zakon o izvršenju Budžeta FBiH za 2008. godinu	Vlada FBiH	28.12.2007.	29.12.2007.
27.	Zakon o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji Bosne i Hercegovine	Dr. Jozo Ivančević (HDZ 1990)	27.03.2008.	3.4.2008.
28.	Zakon o izmjeni Zakona o rudarstvu	Dr. Nermina Kapetanović (SDA)	8.11.2007.	10.1.2008.
29.	Zakon o izmjeni Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba (GP)	Vlada FBiH	10.1.2008.	7.2.2008.
30.	Zakon o porezu na dohodak (GP)	Vlada FBiH	10.1.2008.	7.2.2008.
31.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima (GP)	Vlada FBiH	10.1.2008.	7.2.2008
32.	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima	Vlada FBiH	22.04.2008.	29.04.2008.

	demobilisanih boraca i članova njihovih porodica (GP)			
33.	Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o izvršenju Budžeta FBiH za 2008.godinu (GP)	Vlada FBiH	22.04.2008.	29.04.2008.
34.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza Federacije Bosne i Hercegovine (GP)	Vlada FBiH	26.2.2008.	23.5.2008
35.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH (GP)	Vlada FBiH	26.2.2008.	23.5.2008
36.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o početnom bilansu stanja preduzeća i Banaka (GP)	Vlada FBiH	6.5. 2008	29.5.2008
37.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobiliziranih boraca i članova njihovih porodica (GP)	Asim Mekić (SDA)	27.02.2008.	23.05.2008.
38.	Zakon o preuzimanju prava i obaveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u Federaciji Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	8.4.2008.	18.9.2007.
39.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vještacima	Vlada FBiH	6.5. 2008	29.5.2008
40.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine (GP) ¹	Vlada FBiH	22.04.2008.	29.04.2008.
41.	Zakon o Razvojnoj banci Federacije Bosne i Hercegovine (GP)	Vlada FBiH	6.5. 2008	29.5.2008
42.	Zakon o Nacionalnom parku "Una" (GP)	Vlada FBiH	6.5. 2008	29.5.2008
43.	Izmjene Budžeta Federacije BiH za 2008. godinu (GP)	Vlada FBiH	22.04.2008.	29.04.2008.
44.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o investiranju javnih sredstava	Vlada FBiH	27.05.2008.	3.7.2008.
45.	Zakon o Javnom servisu Radio-televizije Federacije BiH,	Vlada FBiH	22.7.2008.	26.7.2008.

46.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije BiH	Vlada FBiH	27.5.2008.	3.7.2008.
47.	Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	27.5.2008.	3.7.2008.
48.	Zakon o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u Federaciji Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	16.7.2008.	17.7.2008.
49.	Zakon o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine	Vlada FBiH	16.7.2008.	9.10.2008
50.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kontroli cijena	Vlada FBiH	16.7.2008.	17.10.2008
51.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju	Komisija za ljudska prava Predstavn. doma	27.5.2008.	17.10.2008.
52.	Zakon o sukobu interesa u organima vlasti u Federaciji BiH	Vlada FBiH	14.10.2008	24.10.2008
53.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo	Jasmin Duvnjak (SDA)	28.10.2008.	29.5.2008.
54.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima izabраних dužnosnika, nosilaca izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti Federacije Bosne i Hercegovine	Administrativna komisije Predstavničkog doma i Doma naroda	28.11.2008.	27.11.2008.
55.	Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2009. godinu	Vlada FBiH	29.12.2008.	30.12.2008.
56.	Zakon o izvršavanju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2009. godinu	Vlada FBiH	29.12.2008.	30.12.2008.
57.	Zakon o izmjeni Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine	Klub poslanika SDA u Predstavničkom domu	29.12.2008.	30.12.2008.
58.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju	Vlada FBiH	29.12.2008.	30.12.2008.
59.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lijekovima koji se upotrebljavaju u veterinarstvu	Vlada FBiH	16.7.2008.	17.10.2008.

60.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	23.9.2008.	20.11.2008.
61.	Zakon o izmjeni Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	28.11.2008.	27.11.2008.
62.	Zakon o izmjenama Zakona o izvršavanju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2008. godinu	Vlada FBiH	28.11.2008.	27.11.2008.
63.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Federacije BiH	Vlada FBiH	22.7.2008.	17.10.2008.
64.	Zakon o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine prema obračunatim, a neplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015.	Vlada FBiH	28.11.2008.	27.11.2008.
65.	Zakon o tržištu vrijednosnih papira	Vlada FBiH	14.10.2008.	20.11.2008.
66.	Zakon o investicijskim fondovima	Vlada FBiH	14.10.2008.	20.11.2008.
67.	Zakon o leasingu	Vlada FBiH	14.10.2008.	20.11.2008.
68.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima	Vlada FBiH	28.11.2008.	27.11.2008.
69.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	14.10.2008.	20.11.2008.
70.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji preduzeća	Klub poslanika SDA u Predstavničkom domu	28.11.2008.	27.11.2008.
71.	Zakon o finansijskoj konsolidaciji Javnog preduzeća Željeznice Federacije BiH, d.o.o. Sarajevo za period 1.1.2008.-31.12.2012.	Vlada FBiH	20.11. 2007.	30.12.2008.
72.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom	Vlada FBiH	24.02.09.	05.02.09.
73.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	29.10.08.	19.03.09.
74.	Zakon o izmjenama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	27.01.09.	19.03.09.

75.	Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine	(potvrđivanje Zakona kojeg je proglasio Visoki predstavnik za BiH)	<u>29.05.07.</u>	19.03.09.
76.	Zakon o izmjeni Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	10.03.09.	19.03.09.
77.	Zakon o pomilovanju	Vlada FBiH	24.03.09.	30.12.2009.
78.	Zakon o izmjeni Zakona o izvršavanju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2009. godinu	Vlada FBiH	06.04.09.	01.04.09.
79.	Zakon o izmjeni Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	06.04.09.	01.04.09.
80.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza Federacije Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	10.03.09.	28.04.09.
81.	Zakon o izmjeni Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	10.03.09.	28.04.09.
82.	Zakon o izmjeni Zakona o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	29.10.08.	22.01.09.
83.	Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija Federacije Bosne i Hercegovine i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine	Vlada FBiH	27.11.08	27.1.09.
84.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poticaju razvoja male privrede	Vlada FBiH	29.10.08.	19.03.09.
85.	Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima	Vlada FBiH	13.01.09.	19.03.09.
86.	Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti	Vlada FBiH	11.03.09.	19.03.09.
87.	Zakon o turističkoj djelatnosti	Vlada FBiH	11.03.09.	19.03.09.
88.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša	Vlada FBiH	10.03.09.	19.03.09.
89.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine	Klub poslanika BPS u Predstavničkom domu PFBIH	29.10.08.	28.04.09.

Prikazani tabelarni pregled upućuje na činjenicu da je Parlament Federacije BiH tokom 2.5 godine mandata je svega 89 zakona, od kojih 29% (26 zakona) u 2007. godini, 51% (45) u 2008. godini i 18 zakona (20%) u prvih pet mjeseci 2009. godine. Ukoliko uzmemo u obzir ukupan broj od 103 planirana zakona u prvoj, 2007. godini, mandata i 122 planirana zakona u drugoj, 2008. godini mandata, dolazimo do podatka da je za pune dvije godine realizovao samo 32% od ukupnog broja planiranih zakona.

Zbog svega navedenog logičan rezultat ovakvog rada Parlamenta i Vlade FBiH, koji su karakterizirali neefikasnost, neodgovornost, afere i uporno ignorisanje zahtjeva iz Građanske platforme i preporuka nevladinog sektora svih prethodnih godina su visok nivo nezaposlenosti, smanjenje platežne moći stanovništva, dalje zaostajanje za zemljama u okruženju i drugim tranzicijskim državama, socijalne tenzije, osjećaj nesigurnosti i sve veći procenat ljudi na granici siromaštva.

EFIKASNOST RADA PARLAMENTA FEDERACIJE BIH

Programiranje rada

Programiranje rada, poslovnička obaveza, koja je po prvi put ispunjenja u prethodnoj, 2008. godini, iako sa višemjesečnim kašnjenjem, ispunjenja je i u 2009. godini, ali samo u jednom domu², prihvatanjem prvo Nacrta Programa rada za 2009. godinu Predstavničkog doma na sjednici održanoj 24.03.2009. godine, a zatim prijedloga 28.05.2009. godine.

Izgovor za ponovno višemjesečno kašnjenje u izradi godišnjeg plana djelovanja ponuđena je u činjenici da Vlada FBiH kao predlagač najvećeg broja zakonodavno – analitičkog materijala nije dostavila Orijentacijski ili Okvirni program za tekuću godinu, koji bi poslužio kao osnova za izradu programa rada za oba doma Parlamenta Federacije BiH.

Međutim, kako je jedan od poslanika još u u svojoj diskusiji o Nacrtu Programa rada Predstavničkog doma za 2009. godinu obrazložio, ponuđeni izgovor ne može poslužiti kao argumentacija za opravdanje neispunjavanja vlastite obaveze, te da je Predstavnički dom u skladu sa poslovničkim odredbama, već krajem 2008. godine trebao pismenim putem zatražiti od Vlade FBiH, radnih tijela, klubova, poslanika dostavljanje prijedloga koji bi bili inkorporirani u predmetni dokument.

² Programa rada Doma naroda PFBIH nalazi se na dnevnom redu 23. sjednice, čiji je prvi dio održan 02. juna (u okviru kojeg nije razmatran predmetni dokument), a nastavak zakazan za 18.06.2009. godine.

S druge strane preliminarno ponuđeni tekst nacrtu dokumenta, odnosno činjenice da je u isti uvršten dio zakona koji su prije njegove izrade prošli kompletnu proceduru oba doma, ili se već nalaze u proceduri, kao i podatak da su ponovo kao i prethodne godine izostavljeni rokovi za realizaciju planiranih mjera, jasni su pokazatelji procjene (ne) ozbiljnosti pristupu realizaciji ove poslovničke obaveze.

Prijedlog Programa rada Predstavničkog dom PFBIH za 2009. godinu sadrži ukupno 118 zakona, od kojih su samo 32 prenesena iz 2008. godine, iako je podsjetimo upravo prethodna godina rezultirala sa čak 102 nerealizovana programski planirana zakona. Uz 32 tzv „prenesena“ zakona u Programu rada Predstavničkog doma nalazi se i 30 novih prijedloga, dok je 56 zakona sadržano u dokumentu Program mjera za ublažavanje posljedica globalne ekonomske krize i unaprijeđenja poslovnog ambijenta, koji je Vlada FBiH uputila u parlamentarnu proceduru krajem prošle godine.

Podsjetimo, Vlada FBiH je u decembru 2008. godine, uz Prijedlog Budžeta FBiH za 2009. godinu dostavila u proceduru dokument pod nazivom Program mjera za ublažavanje posljedica globalne ekonomske krize i unaprijeđenja poslovnog ambijenta, čiji su potpisnici pored Vlade FBiH Savez samostalnih sindikata BiH, Udruženje poslodavaca FBiH, Ekonomsko – socijalno vijeće, tretirajući isti kao program za provođenje hitnih mjera, koje će se odnositi na prioritet rada institucija svih nivoa zakonodavne i izvršne vlasti, kao i Socijalni sporazum za period 2009. – 2010. godine, također potpisan od strane navedenih aktera.

Iako je tokom rasprave o Prijedlogu Programa rada nekoliko poslanika u Predstavničkom domu iniciralo zaključak da se ne prihvati predloženi program, kako bi se sačekalo na Operativni program Vlade FBiH, koji bi ujedno bio prihvaćen kao Program rada Parlamenta FBiH, predloženi zaključak nije dobio potrebnu većinu, pa je tako usvojen program koje je izradilo radno tijelo Predstavničkog doma.

Sjednice i tačke dnevnog reda

Parlament Federacije BiH intezivirajući rad tokom prethodne godine, u odnosu na pravu godinu mandata aktuelnog saziva, tokom prvih pet mjeseci 2009. godine zadržao jednaku dinamiku rada u pogledu broja zajedanja u odnosu na prošlu godinu.

Tako je Predstavnički dom u okviru 17 kalendarskih dana zasjedanja održao ukupno 5 redovnih³ i 4 vanredne sjednice. Podsjetimo u istom periodu prve godine mandata (2007.) ovaj Dom je uz konstituirajuću održao 2 redovne i 5 vanrednih sjednica, dok je u prvih pet mjeseci 2008. godine Predstavnički dom održao ukupno 9 sjednica (6 redovnih i 3 vanredne).

Tokom analiziranog perioda Predstavnički dom je realizovao ukupno 67 tačaka (računajući i podtačke), što u odnosu na prethodnu godinu kada je realizacija po ovom osnovu dostizala brojku od 101, predstavlja značajan pad efikasnosti.

Tabelarni pregled u nastavku sadrži informacije o dužini trajanja sjednica Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, broju tačaka (ubrojane su i podtačke realizovane na sjednicama) po sjednicama, broju realizovanih zakona po sjednici, kao i broju zakona koje imaju manju ili veću vezu sa zahtjevima iz GP.

Redni broj sjednice	PARAMETRI						
	Tip	Datum održavanja	Ukupno trajanje	Realizovano tačaka i podtačaka	Realizovano zakona	Realizovani Zakoni u skladu sa GP	Zakoni GP +
18	Redovna (nastavak)	13.01.09	4:25	8	3	1	0
18	Redovna (nastavak)	27.01.09	2:33	3	1	0	0
19	Redovna	27.01.09	2:27	2	1	1	0
19	Redovna (nastavak)	28.01.09	6:58	8	3	0	0
18	Vanredna	17.02.09	5:03	0	0	0	0
19	Vanredna	24.02.09	1:58	1	1	1	1
18	Vanredna (nastavak)	24.02.09	1:31	1	1	1	1
18	Vanredna (nastavak)	25.02.09	6:06	1	0	0	0
20	Redovna	10.03.09	5:00	4	4	4	0

³ Pvi dio 18. redovne i 17. vanredne sjednice održan je krajem 2008. godine, dok 22. sjednica čiji je prvi nastavak održan početkom maja još uvijek nije okončana.

20	Redovna (nastavak)	11.03.09	4:15	3	3	0	0
18	Vanredna (nastavak)	11.03.09	0:04	1	0	0	0
20	Redovna (nastavak)	24.03.09	5:15	6	4	3	2
21	Redovna	06.04.09	5:20	3	2	2	0
21	Redovna (nastavak)	07.04.09	4:55	6	5	4	0
20	Vanredna	16.04.09	6:05	0	0	0	0
21	Redovna (nastavak)	21.04.09	4:15	1	0	0	0
20	Vanredna	21.04.09	1:00	4	3	0	0
20	Redovna (nastavak)	22.04.09	1:30	0	0	0	0
21	Redovna (nastavak)	22.04.09	5:05	8	0	0	0
22	Redovna	05.05.09	5:55	6	6	5	0
22	Redovna (nastavak)	06.05.09	5:45	1	1	1	0
22	Redovna (nastavak)	28.05.09.	5:45	14	2	1	0
UKUPNO			91:10	67	38	24	4
PROSJEK			5:22	4	2	1	

Poredeći ukupnu satnicu efektivnog rada za period od 01.01. – 31.05.2009. godine sa redovnim radnim danom u trajanju od osam sati, dolazimo do podatka da su poslanici u Predstavničkom domu u prvih pet mjeseci 2009. godine proveli na plenarnim zasjedanjima 11 radnih dana.

Prikazani pregled također nam ukazuje da je Predstavnički dom Parlamenta FBiH tokom analiziranog perioda u prosjeku proveo u efektivnom zasjedanju 5 sati i 22 minute po sjednici, uz realizaciju tek 4 akta u okviru jedne sjednice.

Najduže zasjedanje bilježimo na nastavku 19. redovne sjednice (6 sati i 58 minuta), održanom 28.01.2009. godine, a najkraći na nastavku 18 vanredne sjednice (4 minute), održanom 11.03.2009. godine, kada se zapravo Predstavnički dom samo izjašnjavao o aktima razmatranim na prethodnom zasjedanju. (poslanici su se na ovom nastavku izjašnjavali o tekstu zaključaka koje su usaglasili nadležno federalno ministarstvo, Odbor za boračko-invalidsku zaštitu i predstavnici udruženja pripadnika boračke populacije, a vezano za Informaciju o stanju i provođenju zakona iz boračko-invalidske zaštite).

Dom naroda je u okviru 6 kalendarskih dana zasjedanja u periodu od 01. – 31.05.2009. godine održao 4⁴ redovne i 1 vanrednu sjednicu (prikazano u tabelarnom pregledu u nastavku), što ukazuje na zadržavanje intenziteta rada iskazanog u istom periodu prve dvije godine mandata. Podsjetimo, Dom naroda je u prvih pet mjeseci 2007. godine održao ukupno 5 sjednica, dok je u 2008. godini ovaj broj bio neznatno viši sa ukupno 6 plenarnih sjednica održanih u periodu od 01. – 31.05..2008. godine.

Redni broj sjednice	PARAMETRI						
	Tip	Datum održavanja	Ukupno trajanje	Realizovano tačaka i podtačaka	Realizovano zakona	Realizovani Zakoni u skladu sa GP	Zakoni GP +
18	Redovna (nastavak)	22.01.09	2:54	5	1	1	0
20	Redovna	05.02.09	7:05	1	1	1	1
20	Redovna (nastavak)	19.03.09	1:17	15 ⁵	7	4	1
21	Redovna	19.03.09	4:04	11	7	1	0
9	Vanredna	01.04.09	2:10	3	2	2	0
22	Redovna	28.04.09	6:11	7	6	3	0
22	Redovna (nastavak)	12.05.09	5:09	20	6	2	0
UKUPNO			28:50	62	30	14	2
PROSJEK			4:48	10	5	2	

⁴ Pvi dio 18. redovne sjednice, kao i 19. redovna sjednica održani su krajem 2008. godine.

⁵ U okviru navedene sjednice delegati su se izjasnili o 7 tačaka razmatranih na nastavku 20. sjednice, a nakon toga o 8 tačaka razmatranih u okviru 21. sjednice.

Manje od 4 osmosatna radna dana karakterizacija je rada Doma naroda PFBIH tokom prvih pet mjeseci 2009. godine.

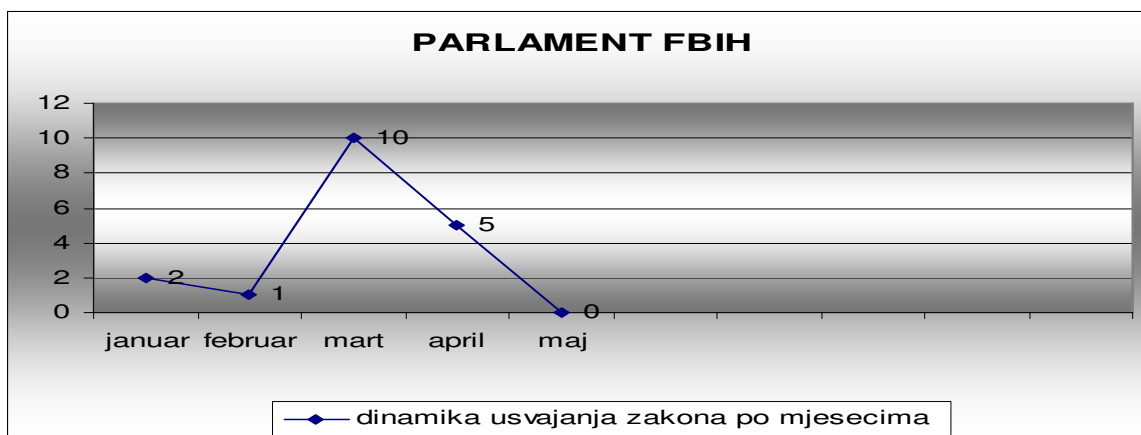
Prosjeak efektivnog rada u Domu naroda približan je onom u Predstavničkom domu PFBIH i iznosi manje do 5 sati po sjednici, dok je prosjeak realizacije tačkaka i podtačkaka, zakona, posebno onih koji se u manjoj ili većoj mjeri odnose na jedan od prioriternih građanskih zahtjeva u Domu naroda 2.5 puta veći u odnosu na drugi dom Parlamenta FBIH.

Zakoni

Parlament Federacije BiH je tokom analiziranog perioda usvojio izmjene i dopune Budžeta FBIH za 2009. godinu, kako bi se konačno riješio problem stvorenih, a neizmirenih obaveza iz 2008. godine, stanja nastalog uslijed velikog odstupanja prihodovne strane u odnosu na potraživanja stvorena predizbornim usvajanjem zakona, za koje do danas aktuelna vlast niti je u stanju osigurati stabilnu finansijsku podlogu, niti su poduzeti konkretni koraci kako bi se ušlo u reviziju svih onih zakona koji su skoro ugrozili finansijsku stabilnost ovog BiH entiteta.

Podsjetimo 2008. godina je, kao što je navedeno u uvodnom dijelu teksta, rezultirala budžetkim deficitom Federacije BiH u visini nekoliko stotina hiljada maraka, nakon čega se Vlada FBIH odlučila na kreditno zaduženje kod komercijalnih banaka uz veoma nepopularnu kamatnu stopu, uz napomenu da će navedeni kredit biti pokriven sredstvima MMF-a. Ovakav potez Vlade FBIH doživio je oštre kritike poslanika iz obe opcije, vladajuće i opozicione.

Pored usvojene izmjene i dopune Biudžeta FBIH 18 zakona prošlo je proceduru oba doma usvajanjem u formi prijedloga, od kojih je Vlada FBIH predložila 17, dok je jedan zakon upućen od strane Kluba poslanika BPS-a. Deset (10) od ukupnog broja usvojenih zakona razmatrano je po hitnoj, jedan (1) po skraćenoj, te sedam (7) po redovnoj proceduri.

TABELARNI PREGLED ZAKONA USVOJENIH U OBA DOMA PARLAMENTA FBIH U FORMI PRIJEDLOGA U PERIODU 01.01. – 31.05.2009. GODINE

Rbr	Naziv zakona	PREDLAGAČ	POSTUPAK	USVOJEN U PD FBIH (DATUM)	USVOJEN U DN FBIH (DATUM)
1	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom	VLADA FBIH	HITAN	24.02.09.	05.02.09.
2	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine	VLADA FBIH	HITAN	29.10.08.	19.03.09.
3	Zakon o izmjenama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine	VLADA FBIH	HITAN	27.01.09.	19.03.09.
4	Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine	(potvrđivanje Zakona kojeg je proglasio Visoki predstavnik za BiH)	HITAN	29.05.07.	19.03.09.
5	Zakon o izmjeni Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine	VLADA FBIH	HITAN	10.03.09.	19.03.09.
6	Zakon o pomilovanju	VLADA FBIH	HITAN	24.03.09.	30.12.2009.
7	Zakon o izmjeni Zakona o izvršavanju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2009. godinu	VLADA FBIH	HITAN	06.04.09.	01.04.09.
8	Zakon o izmjeni Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine	VLADA FBIH	HITAN	06.04.09.	01.04.09.

Rbr	Naziv zakona	PREDLAGAČ	POSTUPAK	USVOJEN U PD FBIH (DATUM)	USVOJEN U DN FBIH (DATUM)
9	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza Federacije Bosne i Hercegovine	VLADA FBIH	HITAN	10.03.09.	28.04.09.
10	Zakon o izmjeni Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine	VLADA FBIH	HITAN	10.03.09.	28.04.09.
11	Zakon o izmjeni Zakona o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine	VLADA FBIH	SKRAĆENI	29.10.08.	22.01.09.
12	Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija Federacije Bosne i Hercegovine i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine	VLADA FBIH	REDOVAN	27.11.08	27.1.09.
13	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poticaju razvoja male privrede	VLADA FBIH	REDOVAN	29.10.08.	19.03.09.
14	Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima	VLADA FBIH	REDOVAN	13.01.09.	19.03.09.
15	Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti	VLADA FBIH	REDOVAN	11.03.09.	19.03.09.
16	Zakon o turističkoj djelatnosti	VLADA FBIH	REDOVAN	11.03.09.	19.03.09.
17	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša	VLADA FBIH	REDOVAN	10.03.09.	19.03.09.
18.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine	Klub poslanika BPS u Predstavničkom domu PFBH	REDOVAN	29.10.08.	28.04.09.

Oboreni zakoni

Prijedlog Zakona o električnoj energiji, predlagač: Vlada FBiH: rasprava o prijedlogu ovog zakona pokrenuta na 20. redovnoj sjednici Predstavničkog doma održanoj 11.03.09. Već tada su izražene jasne rezerve prema ponuđenom tekstu, s obzirom da je u isti inkorporiran segment odluke vezano za elektroenergetski sektor, koja je također ranije odbijena u Predstavničkom domu PFBIH, a odnosi na na prenos kompletne nadležnosti na resorno ministarstvo u domenu odlučivanja o izgradnji velikih energetske objekata i odabiru strateških partnera, bez bilo kakve mogućnosti interveniranja Parlamenta FBiH.

Nacrt zakona o dopuni Krivičnog zakona FBiH, predlagač: Vesna Saradžić (SDU), čija je osnovna intencija zaštita medija u obavljanju svakodnevnih djelatnosti, iako i pored brojnih primjedbi prihvaćen u Predstavničkom domu, ipak nije dobio potrebnu podršku delegata u Domu naroda PFBIH. Osnovno obrazloženje ovakvom opredjeljenu bila je argumentacija da je nepotrebno izdvajati bilo koju profesiju posebnim članom u okviru predmetnog zakona, te da je riječ o pitanju rješeno Ustavnim odredbama.

Povučeni zakoni

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima izabраних dužnosnika, nosilaca izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti FBiH, predlagač: Jasmin Duvnjak (SDA), koji je predviđao ukidanje poslaničkih paušala, čime bi se prije svega stvorile uštede u Budžetu FBiH, a s druge strane iskazala spremnost za preduzimanje konkretnih antirecesijskih mjera. Predlagač je povukao zakon prihvatajući obrazloženje Zakonodavne pravne komisije, prema kojem u pripremi zakona nisu ispoštovane neophodne procedure. Poslanik Duvnjak ja najavio ponovno upućivanje predmetnog zakona u proceduru nakon što u predloženom tekstu koriguje ispravke prema uputama nadležnog radnog tijela.

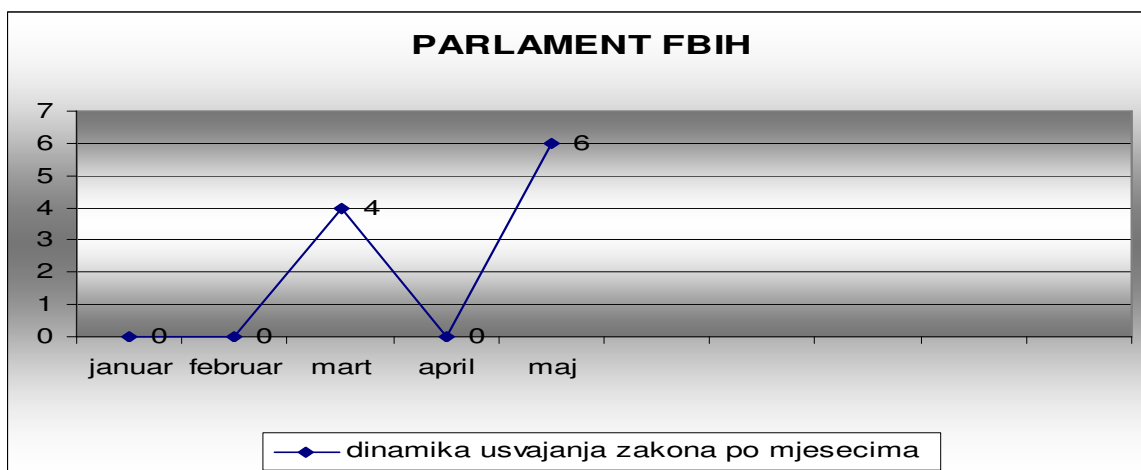
Nact zakona o zaštiti porodice s djecom, predlagač: Vlada FBiH, kojim se najavlјivalo izjednačavanje prava i uslova za ostvarivanje prava po osnovu porođilјstva i materinstva na na teritoriju cijele Federacije BiH, povučen je od strane predlagača bez ikakvog dodatnog obrazloženja. Međutim, u jednom od izvještaja radnih tijela navedeno je da je osnovni razlog povlačenja ovog zakona nepostojanje finansijske osnove za donošenje istog.

Nacrt zakona o dopunama zakona o bankama, predlagač: Vlada FBiH, koji je za cilj imao definisanje sastava Upravnog i Nadzornog odbora uz obrazloženje resronog ministarstva da ponuđeni zakon predstavlja jedan u setu antirecesijskih mjera nije usvojen u Predstavničkom domu.

Jedna od glavnih argumentacija izostajanja podške za navedeni zakon prema navodima nekoliko poslanika/diskutanata bila je da je Vijeće stranih investitora uputilo prema Vladi FBiH dopis kojim ocjenjuje da predloženi zakon uvodi pravnu nesigurnost za strane investitore, te da ne može poslužiti kao osnova za izmjene u datoj oblasti. Podsjetimo da je poslanik Nermin Nikšić (SDP) krajem 2007. godine predlagao izmjene Zakona o bankama, te povukao iste, s obzirom da je Vlada FBiH obećala uputiti u parlamentarnu proceduru cjelovite izmjene predmetnog zakona, što nikada nije učinjeno

Nacrti zakona

Parlament FBiH je tokom analiziranog perioda usvojio i 9 zakona u formi nacrti čiji predlagač je Vlada FBiH.

TABELARNI PREGLED ZAKONA USVOJENIH U OBA DOMA PARLAMENTA FBiH U FORMI NACRTA U PERIODU 01.01. – 31.05.2009. GODINE

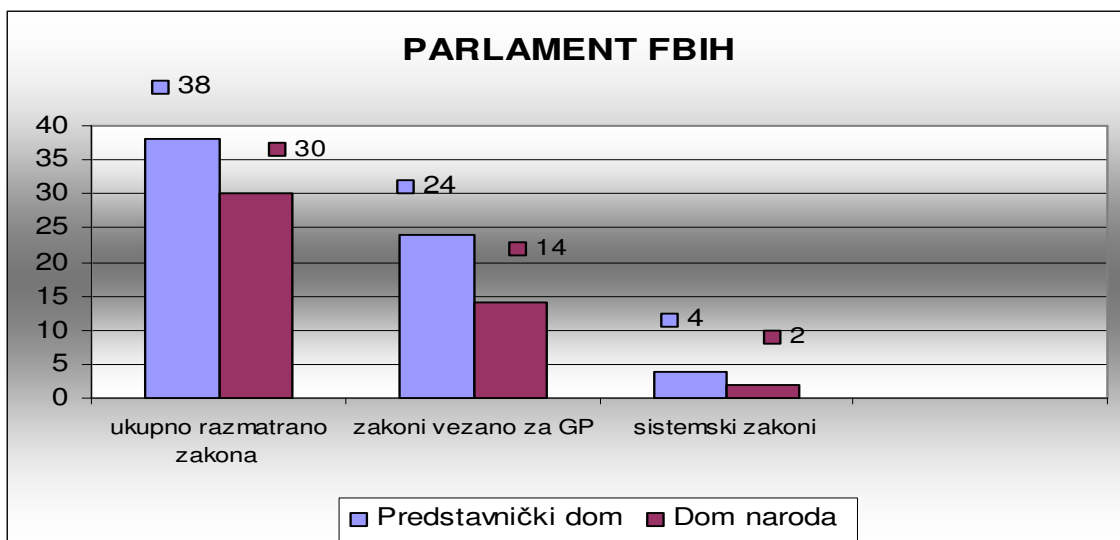
Red.br.	Naziv zakona
1.	Nacrt zakona o poljoprivrednim savjetodavnim službama
2.	Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine
3.	Nacrt zakona o krvi i krvnim sastojcima
4.	Nacrt zakona o unutrašnjoj trgovini

5.	Nacrt zakona o zaštiti od nasilja u porodici
6.	Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka
7.	Nacrt zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine
8.	Nacrt zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine
9.	Nacrt zakona o Finansijsko-informatičkoj agenciji

Veza realizovanih aktivnosti Parlamenta Federacije BiH sa zahtjevima iz Građanske platforme u periodu od 01. 01. – 31.05.2009. godine

Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH je u okviru 9 održanih sjednica tokom prvih pet mjeseci 2009. godine realizovao 67 tačaka, od kojih 38 zakona. Čak 63 % od ukupnog broja usvojenih zakona u određenoj mjeri vezano je za jedan od zahtjeva iz Građanske platforme, dok njih samo 11% mogu sistemski doprinijeti unaprijeđenju stanja u okviru oblasti koju tretiraju.

Procenat zakona koji imaju određene veze sa zahtjevima iz Građanske platforme niži je i u Domu naroda i iznosi 46%, kao i procenat zakona koji značajno mogu uticati na realizaciju zahtjeva iz „Građanske platforme“ i iznosi 7%.

Navedene brojke pokazuju silaznu putanju u posvećenosti prioritetnim životnim pitanjima građana Federacije BiH u odnosu na pokazatelje iz prethodne godine (do 20%), uprkos očekivanjima da se uslijed posljedica recesije, aktualna vlast konačno orijentiše prema konkretnim mjerama u pravcu ublažavanja posljedica ekonomske krize kontinuirano analizirajući efekte pokrenutih procesa. Nažalost, aktuelni saziv Parlamenta Federacije i pored činjenice da su efekti rada u prve dvije godine aktuelnog saziva ocijenjeni kao izuzetno loši, te stalnom iskazivanu potrebe za radikalnim promjenama, povećanjem odgovornosti i efikasnosti najviše federalne zakonodavne institucije, u prvih pet mjeseci 2009. godine nije intenzivirao svoj rad, nije se opredjelo za stalno zasjedanje, a u isticanju rokova za ispunjavanje obaveza postavljenih od strane međunarodnih finansijskih institucija ne iskazuje nikakvu spremnost da preduzimanjem reformskih mjera barem jednim djelom ublaži posljedice postojećeg stanja u ovom BiH entitetu.

S druge strane iako je u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH, prilikom prezentiranja izvještaja o finansijskoj situaciji u Federaciji BiH, iskazana zabrinutost u mogućnost ispunjenja svih obaveza, te iako je predstavnik Ministarstva finansija FBiH na predmetnoj sjednici akcentirao nekoliko zaključaka, od kojih izdvajamo da je neophodna racionalizacija za stavke fiskalne potrošnje i racionalizacija javne potrošnje, oba doma Parlamenta Federacije BiH su, usvajanjem Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima izabranih dužnosnika, nosilaca izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti Federacije Bosne i Hercegovine, krajem novembra, osigurali enormno povećanje svojih primanja, a početak primjene prava po ovom zakonu krenuo je od januara 2009. godine. Podsjetimo, primanja jednog poslanika profesionalno angažovanog u Predstavničkom domu PFBiH tokom 2007. i 2008. godine su u prosjeku iznosila 3.500,00 KM mjesečno, a ista su sadržavala sljedeće: osnovna plata u iznosu 1.500,00 KM (uz uvećanja po osnovu utvrđenih koeficijenata), paušal 500,00 KM, naknada za odvojeni život 475,39 KM, naknada za vikend posjete porodici od 250,00 do 1.300,00 KM, topli obrok 271,60 KM, naknada za gradski prevoz 53,00 KM. Najveća primanja zabilježena su kod poslanika koji zbog udaljenosti mjesta iz kojeg dolaze imaju pravo i na najveću naknadu za vikend posjete porodici.

Primanja odnosno plata poslanika na profesionalnom radu u 2009.. godini iznosi od 2.550 do 3.120 KM, topli obrok 300 KM, paušal nešto manje od 800 KM (u visini prosječne plate u FBiH), naknada za rad u radnim tijelima 37 KM (za profesionalno angažovane) i 75 (za poslanike koji nisu u radnom odnosu u PD), naknada za gradski prevoz 53 KM, naknada za odvojeni život 550 KM, naknada za troškove posjete porodici od 130 do 1.000 KM, ako ne primaju naknadu za odvojeni život koriste naknadu za korištenje ličnog vozila u iznosu od 100– 200 KM (za profesionalno angažovane), te od 50 – 700 KM (za poslanike koji nisu u radnom odnosu u PD).